

Załącznik Nr 3
do Uchwały Nr 348/LVII/2010
Rady Gminy Przechlewo
z dnia 22 października 2010 r.

**PLAN ODNOWY
MIEJSCOWOŚCI

PAKOTULSKO**

Plan Odnowy Miejscowości Pakotulsko

Pakotulsko, wrzesień 2010

SPIS TREŚCI:

1	Wstęp.....	3
2	Opis planu	4
3	Diagnoza stanu istniejącego.....	6
3.1	Położenie.....	6
3.2	Demografia.....	7
3.3	Osadnictwo.....	8
3.4	Historia.....	8
4	Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości.....	9
4.1	Zasoby przyrodnicze.....	9
4.2	Dziedzictwo kulturowe.....	11
4.3	Obiekty i tereny.....	11
4.4	Infrastruktura społeczna.....	12
4.4.1	Oświata.....	12
4.4.2	Zdrowie.....	12
4.4.3	Pomoc społeczna.....	12
4.4.4	Bezpieczeństwo.....	13
4.4.5	Kultura.....	13
4.4.6	Sport, turystyka i rekreacja.....	13
4.5	Infrastruktura techniczna.....	14
4.6	Gospodarka i rolnictwo.....	14
4.7	Kapitał społeczny i ludzki.....	16
5	Ocena mocnych i słabych stron miejscowości – Analiza SWOT.....	16
6	Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć.....	17
7	Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne.....	19
8	System wdrażania i monitoringu.....	20
9	Podsumowanie.....	21

Plan Odnowy Miejscowości Pakotulsko

---

1. WSTĘP.

Rozwój i odnowa obszarów wiejskich to jedno z kluczowych wyzwań, jakie stoją przed Polską w okresie integracji z Unią Europejską. Zasadniczym jej celem jest wzmocnienie działań służących zmniejszaniu istniejących dysproporcji i różnic w poziomie rozwoju obszarów wiejskich w stosunku do terenów miejskich.

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Sporządzenie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013” działanie „Odnowa i rozwój wsi”, jak również stanowić będzie wytyczne dla władz Gminy Przechlewo przy opracowaniu kierunków rozwoju miejscowości Pakotulsko.

Celem działania „Odnowa i rozwój wsi” jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Działanie umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost ich atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej.

Obszarem realizacji Planu Odnowy Miejscowości Pakotulsko jest obszar tej miejscowości.

Niniejsze opracowanie zawiera charakterystykę miejscowości, inwentaryzację zasobów służącą ujęciu stanu rzeczywistego, analizę SWOT czyli mocne i słabe strony miejscowości, planowane kierunki rozwoju, przedsięwzięcia wraz z szacunkowym kosztorysem i harmonogramem działań.

Plan Odnowy Miejscowości Pakotulsko to dokument, który określa strategię działań w sferze społeczno-gospodarczej na lata 2010-2017. Podstawą opracowania planu jest: Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Przechlewo na lata 2007 – 2013 (przyjęty uchwałą Rady Gminy Przechlewo Nr 121/XVIII/2004 z dnia 28 czerwca 2004 roku) i Strategia Rozwoju Gminy Przechlewo na lata 2006 - 2020 (przyjęta uchwałą Rady Gminy Przechlewo Nr 280/XLVI/2006 z dnia 25 września 2006 roku).

Plan Odnowy Miejscowości Pakotulsko

Niniejszy plan jest planem otwartym stwarzającym możliwość aktualizacji w zależności od potrzeb społecznych i uwarunkowań finansowych. Oznacza to, że mogą być dopisywane nowe zadania, a także to, że może zmienić się kolejność ich realizacji w zależności od uruchomienia i dostępu do funduszy UE.

2. OPIS PLANU.

Uwarunkowania Planu Odnowy Miejscowości polegają na tym, że ma on zdecentralizowany, lokalny charakter, obejmuje ograniczony teren jednej miejscowości i przygotowywany jest (przy udziale przedstawicieli gminy) z inicjatywy i przez mieszkańców miejscowości.

Specyfika planu polega na tym, że jest on ukierunkowany na zagadnienia cywilizacyjno-kulturowe, koncentruje się na prostych, lokalnych przedsięwzięciach, które prowadzić mają do poprawy standardu i jakości życia mieszkańców. Ma mniej pro-gospodarczy, a bardziej pro-społeczny i pro-kulturowy charakter. I dzięki temu może stanowić doskonałe uzupełnienie strategii rozwoju całej gminy, która zazwyczaj koncentruje się na zagadnieniach infrastrukturalnych i gospodarczych.

Celem planu jest podtrzymanie lub odtworzenie atrakcyjności wsi jako miejsca zamieszkania i zaplanowanie oraz przeprowadzenie tego w sposób dostępny, oczekiwany i popierany oraz wykonalny dla lokalnej społeczności. Jest to szczególnie ważne w dzisiejszej sytuacji, gdy miasta oferują konkurencyjną alternatywę zamieszkania, a rolnictwo traci swą atrakcyjność jako źródło utrzymania, co prowadzi m.in. do migracji młodych ludzi, szczególnie tych lepiej wykształconych ze wsi do miasta.

Idea odnowy wsi wyrasta z przekonania, że odnowiona, doinwestowana i ożywiona kulturowo wieś odzyska swoją atrakcyjność jako miejsce zamieszkania, zapewni swoim mieszkańcom godziwy standard i jakość życia oraz zdoła zatrzymać młodzież na miejscu. Nie jako „mini-miasto”, wysoko zurbanizowana i konkurująca

Plan Odnowy Miejscowości Pakotulsko

z ośrodkami miejskimi bogactwem oferty, ale właśnie jako „nowa wieś”, nowoczesna, lecz ceniąca i zachowująca swój wiejski charakter i kulturową specyfikę.

Plan Odnowy ma więc charakter „planu małych kroków”, ale w kierunku wielkich celów. Małych kroków, które podejmowane przez mieszkańców przy finansowym i organizacyjnym wsparciu gminy doprowadzić mają do trwałej poprawy miejscowych warunków życia.

Korzyści wynikające z posiadania Planu Odnowy:

- plan umożliwia efektywne gospodarowanie zasobami takimi, jak środowisko, ludzie, infrastruktura i środki finansowe,
- zapisanie tego procesu w formie dokumentu umożliwia stałą ocenę postępów i korygowanie błędów przez wszystkich członków społeczności lokalnej,
- dokument umożliwia zaangażowanie władz lokalnych oraz mieszkańców w planowanie swojej przyszłości. Uwzględnienie różnych opinii, pomysłów i koncepcji często wymaga consensusu. Osiągnięty na drodze otwartej dyskusji pozwala na wypracowanie strategii, z którą będzie identyfikowała się społeczność lokalna,
- tworzenie Planu Odnowy sprzyja realistycznej ocenie mocnych i słabych stron miejscowości, a przez to przyjrzenie się możliwościom oraz potencjalnym problemom, które mogą się pojawić w przyszłości. W ten sposób można uniknąć wielu trudności.

Podstawą tworzenia Planu Odnowy jest zdanie sobie sprawy z lokalnych zasobów i potencjałów, zmobilizowanie ich, zainwestowanie w rozwój i stworzenie systemu działań partnerskich tak, aby uzyskać efekt żywiłowego przyrastania inicjatyw i kumulowania się ich skutków.

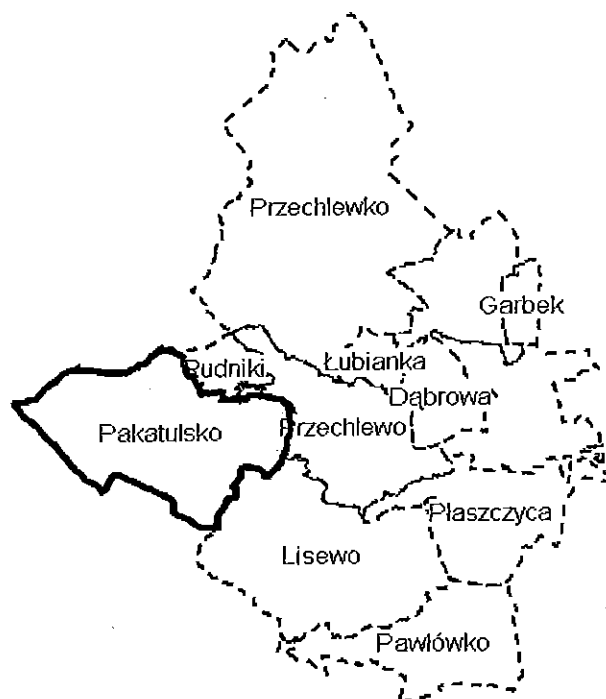
Projekt wprowadzonych do Planu zadań powstał w oparciu o wytyczne środowiska lokalnego i konsultacji społecznych.

3. DIAGNOZA STANU ISTNIEJĄCEGO.

3.1. Położenie.

Miejscowość Pakotulsko jest siedzibą sołectwa Pakotulsko, jedną z 33 miejscowości wyodrębnionych w podziale administracyjnym Gminy Przechlewo (leżącej nad północnym brzegiem Jeziora Szczytno Wielkie), która wchodzi w skład powiatu człuchowskiego. Miejscowość położona jest w południowo – zachodniej części województwa pomorskiego w obrębie dwóch mezoregionów fizyczno – geograficznych (Równiny Charzykowskiej i Pojezierza Krajeńskiego). Według kryteriów podziału przyrodniczo – leśnego leży w dzielnicy Borów Tucholskich. Sołectwo w całości leży w dorzeczu rzeki Brdy.

Sołectwo Pakotulsko zajmuje powierzchnię 3372 ha (33,7 km²) co stanowi 13,9 % powierzchni całej gminy. W jego skład wchodzi 3 miejscowości: Pakotulsko, Koprzywnica i Dolinka.

Rys. 1. Położenie Sołectwa Pakotulsko na tle Gminy Przechlewo.

Zachodnia granica sołectwa Pakotulsko stanowi jednocześnie granicę Gminy Przechlewo. Sołectwo graniczy z Gminą Rzeczenica, Gminą Koczała, Sołectwem

Plan Odnowy Miejscowości Pakotulsko

Rudniki, Sołectwem Przechlewo i Sołectwem Lisewo.

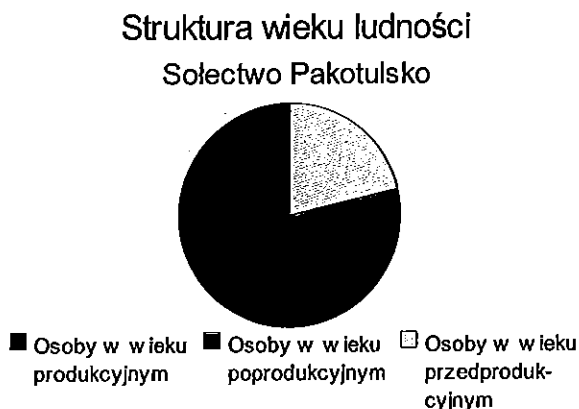
Od większych miejscowości Pakotulsko położone jest w odległości:

- 5,6 km od Przechlewa,
- 20,9 km od Człuchowa,
- 34,4 km od Chojnic,
- 23,6 km od Koczały,
- 8,3 km od Rzeczenicy.

3.2. Demografia.

Sołectwo Pakotulsko zamieszkuje 188 osób (stan na 30.06.2010 r.) co stanowi 3 % mieszkańców Gminy Przechlewo. Gęstość zaludnienia tego terenu wynosi 5,6 osób na 1 km² i jest niższa od średniej w całej gminie. W układzie przestrzennym ludność sołectwa koncentruje się głównie we wsi sołeckiej Pakotulsko – 186 osób, natomiast tylko 2 osoby mieszkają w m. Dolinka. We wsi Koprzywnica na dzień 30.06.2010 r. nie zamieszkuje żadna osoba.

W strukturze wieku przeważają osoby w wieku produkcyjnym – 130 osób (69,1%), w wieku poprodukcyjnym jest 18 osób (9,6%), natomiast pozostałą część – 40 osób (21,3%) jest w wieku przedprodukcyjnym. Strukturę wieku w sołectwie Pakotulsko przedstawia wykres poniżej.

Wyk. 1. Struktura wieku ludności w Sołectwie Pakotulsko.

Plan Odnowy Miejscowości Pakotulsko

W strukturze płci nieznacznie dominują mężczyźni – 99 osób (co stanowi 52,3% ogółu ludności sołectwa), kobiety – 89 osób (co stanowi 47,7% ogółu ludności sołectwa). Strukturę płci w sołectwie Pakotulsko przedstawia wykres poniżej.

Wyk. 2. Struktura płci ludności w Sołectwie Pakotulsko.

3.3. Osadnictwo.

Największą miejscowością Sołectwa jest Pakotulsko. Jest to wieś elementarna, głównie rolnicza. Czyli występują tylko usługi elementarne, które nie zaspokajają podstawowych, codziennych usług. Usługi elementarne we wsi to telefonizacja, przystanek PKS i punkt sprzedaży detalicznej.

Rozpatrując miejscowość Pakotulsko pod względem sieci osadniczej można ją zaliczyć do modelu najbardziej rozpowszechnionego w Polsce, a mianowicie ulicówki. Jest to typ wsi jednodrożnej o zwartej zabudowie po obu stronach drogi, wieś o zabudowie rozciągniętej, z budynkami z jednej lub dwóch stron drogi.

3.4. Historia.

Pakotulsko pierwszy raz wzmiankowane jest w dokumentach jako „locus Baketeltz (1341r.). W dokumencie dla Polnicy z 1352 roku pojawia się nazwa Paketlicz. Do II wojny światowej występują inne nazwy: Pakothilsk, (XVI w.),

Plan Odnowy Miejscowości Pakotulsko

Pakotolsk (XVII w.), Pakodullsk (XVII w.), Packdanzing, Pagdanzig. Wieś (12 łanów) w XV stuleciu była własnością Aleksandra Konarskiego herbu Kolczyk i Macieja Szumana. Za czasów dziedzica Jana Lewalda-Powalskiego (1694r.) mieszkańcy oskarżyli Krystynę Dummer o czary. Pomimo tortur i procesu w Czarnem nie przyznała się do zarzucanych jej czynów. Po próbie wody, która wypadła dla niej niepomysłnie, gdyż nie utonęła(!) wzięto ją ponownie na tortury. W końcu „przyznała się” do czarów, więc spalono ją żywcem na stosie. W 1722 roku Pakotulsko, Koprzywnicę i część Zawady kupił za 14 300 zł major Grabowski. Przed ostatnią wojną był tutaj kościół ewangelicki. W szkole założonej w roku 1891 uczyli: Schneider, Staek, Raddatz. W 1932 r. tutejsze osiedle kormoranów wzięto pod opiekę przyrodniczą. Dopiero 24 lata później ustanowiono „Rezerwat Przyrody Ornitologicznej: Osiedle Kormoranów”.

4. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI.

4.1. Zasoby przyrodnicze.

Pakotulsko zalicza się do miejscowości typowo rolniczych. Obszar sołectwa docelowo jest bogaty i różnorodny w obiekty i obszary chronione prawem w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody,

Sołectwo leży w obszarze chronionego krajobrazu „Okolice Jezior Krępsko i Szczytno”. Utworzony został w 1981 roku. Powierzchnia tego Obszaru Chronionego Krajobrazu wynosi 12 428 ha. Obejmuje swym zasięgiem doliny rzeki Brdy, Lipczynki i Czerwonej Strugi. Na obszarze tym występują liczne jeziora rynnowe oraz śródleśne oczka wodne. Lasy tworzą zwarte kompleksy leśne, w których dominują siedliska borowe, głównie bór świeży, a wzdłuż cieków wodnych - ols. Występuje tu wiele cennych gatunków roślin i zwierząt, które w sposób istotny podnoszą jego walory przyrodnicze. Wyspy jeziorne stanowią najatrakcyjniejsze miejsce lęgów dla ptaków wodnych. Tworzą one tradycyjne miejsce gniazdowania

Plan Odnowy Miejscowości Pakotulsko

---

gagoła i tracza nurogęsi mających tu największe lokalne lęgowiska. W trzcinowiskach wokół wyspy gniazduje należący do zagrożonych w Europie błotniak stawowy, a ponadto, jest to siedlisko lęgowe wykorzystywane przez inne gatunki ptaków wodnych - perkoza dwuczubowego, łabędzia niemego i trzcinaka. Występują tu również lęgowiska bąka, wąsatki i remiza. W pobliżu gniazdują kania rdzawa i bocian czarny. Na torfowiskach i wilgotnych łąkach wykryto stanowiska kosańca syberyjskiego - unikatu w skali Pomorza Zachodniego oraz widłaka torfowego - gatunku wymierającego na Pomorzu Zachodnim. Zadrzewienia na wyspach stanowią potencjalny biotop lęgowy kormoranów, które po ponad 10 latach nieobecności ponownie pojawiły się na obydwu jeziorach.

Na terenie sołectwa znajduje się również rezerwat przyrody „Osiedla Kormoranów”. Rezerwat ornitologiczno – leśny, utworzony w 1956 roku. Powierzchnię rezerwatu wynoszącą 22,3 ha, pokrywał pierwotnie drzewostan bukowy z pojedynczymi drzewami powyżej 250 lat. Obecnie jest on w dużej części zniszczony przez ptaki. W 1963 roku znajdowały się w nim 392 gniazda kormoranów, które jednak od kilku lat nie wracają na miejsca gniazdowania. Inwentaryzacja przeprowadzona w 1969 roku wykazała obecność około ośmiuset kormoranów czarnych i czterystu osiemdziesięciu czapli siwych. Liczebność ptaków nie była jednak stała. Tak duże ich nagromadzenie na niewielkiej przestrzeni spowodowało zniszczenie środowiska ich żrącymi ekskrementami. W konsekwencji po zniszczeniu lasu bukowego ptaki same opuściły rezerwat, przenosząc się w inne dogodne do lęgów miejsca. W 1984 roku kormoranów w Pakotulsku już nie było. Nieco dłużej, bo do końca lat osiemdziesiątych na lęgi zlatywały się tu jeszcze czaple siwe. Być może zasiada go ponownie po zregenerowaniu się drzewostanu. Rezerwat nie posiada planu ochrony.

Obok Obszarów Chronionego Krajobrazu oraz Rezerwatów Przyrody na terenie rozpatrywanego sołectwa zlokalizowano również pomniki przyrody:

- trzy okazałe dęby szypułkowe,
- głaz narzutowy o obwodzie ok. 6 m,

Plan Odnowy Miejscowości Pakotulsko

- gniazdo lęgowe orła bielika.

4.2. Dziedzictwo kulturowe.

W obszarze sołectwa Pakotulsko brak jest obiektów wpisanych na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Naturalnego UNESCO, jak również uznanych przez Prezydenta RP za Pomnik Historii. Nie występują zabytki ruchome, nieruchome jak również archeologiczne.

W Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Przechlewo z terenu Sołectwa Pakotulsko figurują:

- park,
- dwa cmentarze ewangelickie z początku XX wieku,
- oraz zespoły folwarczne:

Tab. 1. Wykaz zespołów folwarcznych w miejscowości Pakotulsko.

PAKOTULSKO			
1	wielofunkcyjny budynek gosp.-miesz.	-----	1923 rok
2	stodoły	obiekty drewniane	lata 20 – 30 XX w.
3	wiata na maszyny	obiekty murowane	1 ćwiartka XX w.
4	magazyn	obiekty murowane	1 ćwiartka XX w.
5	wielofunkcyjny budynek gosp.-miesz.	-----	1 ćwiartka XX w.
6	obora	obiekt murowany	1 ćwiartka XX w.
7	silosy	-----	1 ćwiartka XX w.
8	domy mieszkalne (10)	-----	1 ćwiartka XX w.

Źródło: Gminny Program Opieki nad Zabytkami w Gminie Przechlewo na lata 2008 – 2011.

4.3. Obiekty i tereny.

Z racji tego, iż Pakotulsko jest miejscowością typowo rolniczą nie znajdują się na tym terenie takie obiekty jak place, parki i skwery służące rekreacji i

Plan Odnowy Miejscowości Pakotulsko

wypoczynkowi. Niezależnie od tego miejscowość ta posiada tereny do zagospodarowania: pod budownictwo mieszkaniowe, rekreację i sport oraz nieuciążliwe usługi.

4.4. Infrastruktura społeczna.

4.4.1. Oświata.

Na terenie Pakotulsko nie znajdują się placówki oświatowe, dlatego też dzieci i młodzież z tej miejscowości uczęszczają do Zespołu Szkół w Przechlewie, gdzie znajduje się m.in. Szkoła Podstawowa oraz Gimnazjum Publiczne oraz do Publicznego Przedszkola, które również znajduje się w Przechlewie.

4.4.2. Zdrowie.

Mieszkańcy Pakotulsko objęci są podstawową opieką medyczną realizowaną przez Samodzielny Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „ESKULAP”, który podobnie jak placówki oświatowe zlokalizowany jest w miejscowości gminnej Przechlewo.

4.4.2. Opieka Społeczna.

Na terenie Gminy Przechlewo aktywnie działa Środowiskowy Dom Samopomocy przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Przechlewie, który otacza codzienną opieką wszystkich potrzebujących mieszkańców Gminy Przechlewo w tym również mieszkańców Pakotulsko. GOPS prowadzi działalność związaną z takimi problemami jak: bezrobocie, ubóstwo, alkoholizm, niewydolność wychowawcza, problemy szkolne.

Plan Odnowy Miejscowości Pakotulsko

4.4.4. Bezpieczeństwo.

Obszar Gminy Przechlewo objęty jest działaniem Komisariatu Policji w Przechlewie, podlegającego Komendzie Powiatowej w Czuchowie. Na terenie gminy znajduje się również jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej, która dysponuje dwoma samochodami bojowymi.

4.4.5. Kultura.

Brak odpowiednich, miejscowych warunków lokalowych do prowadzenia działalności kulturalnej w Pakotulsku (istnieje jedynie świetlica wiejska) zmusza zarówno młodzież jak i dorosłych mieszkańców do korzystania z usług kulturalnych w miejscowości gminnej Przechlewo. Ze względu na odpowiednią bazę lokalową oraz przygotowaną kadrę Gminne Centrum Kultury w Przechlewie oferuje dużo różnorodnych zajęć kulturalnych i sportowych. GCK jest instytucją upowszechniania kultury, której celem działalności jest ochrona tradycji kulturalnej i dziedzictwa kulturowego gminy oraz pozyskanie i przygotowanie jej mieszkańców do aktywnego udziału w działalności kulturalnej.

4.4.6. Sport, turystyka i rekreacja.

Na terenie sołectwa nie istnieje żaden Klub Sportowy, Stowarzyszenie czy Organizacja. W samym Pakotulsku zlokalizowane jest nie pełnowymiarowe boisko do gry w piłkę nożną. Dzieci i młodzież z Sołectwa Pakotulsko uczestniczą w zajęciach sportowych prowadzonych przez Ludowy Klub Sportowy Brda Przechlewo w sekcjach: piłki nożnej, siatkówki czy lekkoatletyki. Klub dysponuje dobrą bazą szkoleniową i zapleczem, jest organizatorem wielu imprez sportowych. Bazę sportową gminy tworzą: boiska sportowe Ośrodka Sportu i Rekreacji w Przechlewie, Hala sportowa oraz kompleks boisk „Moje Boisko Orlik 2012” przy Zespole Szkół w

Plan Odnowy Miejscowości Pakotulsko

Przechlewie oraz hala sportowa przy Szkole Podstawowej w Sapolnie.

4.5. Infrastruktura techniczna.

Podstawową sieć komunikacyjną na terenie sołectwa tworzą drogi gminne oraz droga powiatowa (Przechlewo – Rzeczenica). Droga biegnąca przez miejscowość Pakotulsko posiada nawierzchnię asfaltową. Problemem jest jednak brak chodnika dla pieszych, co stanowi dla nich istotne zagrożenie.

Miejscowość jest całkowicie zwodociągowana oraz skanalizowana. Istnieją techniczne możliwości budowy kolejnych przyłączy wodociagowych i kanalizacyjnych. Sieć wodociagowa i kanalizacyjna nie jest jednak pod władaniem Gminy Przechlewo, tylko osób prywatnych. Dodatkowo na terenie sołectwa istnieje oczyszczalnia mechaniczno – biologiczna oparta o stawy ściekowe.

Odpady komunalne gromadzone są na terenie sołectwa w dwóch punktach selektywnej zbiórki odpadów (przystanek PKS i obok sklepu). Selektywna zbiórka odpadów polega na segregacji odpadów: szkło, papier, plastik, baterie, odpady biodegradowalne. Pojemniki opróżniane są przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Przechlewie.

Gospodarka cieplna na terenie wsi opiera się głównie o indywidualne źródła ciepła, w których paliwem jest przede wszystkim drewno i węgiel.

Na terenie sołectwa jak i całej gminy nie funkcjonuje sieć gazowa.

4.6. Gospodarka i rolnictwo.

Na obszarze wsi Pakotulsko nie ma ulokowanych większych zakładów przemysłowych. Prawdopodobnie z racji tego, iż większość mieszkańców zajmuje się produkcją rolniczą nie odnotowuje się tam zbyt wielu przypadków zakładania innej działalności gospodarczej. W statystykach Urzędu Gminy Przechlewo zarejestrowano na tym terenie tylko dwie firmy: Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowo –

Plan Odnowy Miejscowości Pakotulsko

Usługowe „ROLPAKO” (zajmuje się w głównej mierze produkcją rolniczą) oraz istnieje jeden sklep ogólnospożywczy. Małe zainteresowanie prowadzeniem działalności gospodarczej spowodowane jest położeniem blisko miejscowości gminnej Przechlewo oraz stolicy powiatu Człuchowa, szukając tam bardziej atrakcyjnych miejsc pracy ze względu na małe dochody z rolnictwa. Wielu mieszkańców sołectwa nie mogą znaleźć pracy w pobliżu miejsca zamieszkania szuka swego miejsca oraz lepszych zarobków poza granicami kraju.

Powierzchnia obrębu obejmującego miejscowość Pakotulsko wynosi 3371,9927 ha, w tym:

- rola – 422, 1207 ha,
- łąka – 42, 5600 ha,
- pastwiska – 48,0075 ha,
- lasy – 2710, 6111 ha,
- grunty zakrzewione i zadrzewione – 2,6402 ha,
- sady – 0,2700 ha,
- nieużytki – 96,4878 ha,
- drogi – 27,9875 ha,
- zabudowa mieszkaniowa – 15,0734 ha,
- tereny przemysłowe – 1,7664 ha,
- tereny inne – 0,0908 ha,
- tereny zurbanizowane niezabudowane – 1,7910 ha,
- wody płynące – 1,5000 ha,
- rowy – 1,0863 ha.

Z zestawienia powierzchni użytków wynika, iż największą powierzchnie sołectwa zajmują lasy oraz grunty orne, co pozwala nam określić jego charakter na rolniczo – leśny.

4.7. Kapitał społeczny i ludzki.

Na terenie rozpatrywanej miejscowości nie działają żadne Organizacje, Stowarzyszenia i Kluby Sportowe. Organizacja imprez okolicznościowych oraz spotkań wiejskich zajmuje się Rada Sołecka, która aktywnie uczestniczy w życiu społecznym i kulturalnym wsi, inicjuje podejmowanie działań i przy współpracy z mieszkańcami dąży do realizacji wytyczonych działań.

5. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI (ANALIZA SWOT).

Kierując się zasadami przyjętymi dla kreowania strategii w otoczeniu biznesowym lub samorządowym postanowiono również w przypadku Sołectwa Pakotulsko posłużyć się bardzo wygodnym narzędziem planistycznym, jakim jest analiza SWOT. Jest to analiza mająca na celu przeprowadzenie inwentaryzacji zasobów oraz ustalenie słabych i mocnych stron miejscowości oraz najbliższego otoczenia społeczno – gospodarczego, infrastrukturalnego i przyrodniczego, które przekłada się bezpośrednio na szanse i/lub zagrożenia wsi w okresie perspektywicznym.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Wzrastająca aktywność społeczna, • duża zaradność społeczeństwa, • czyste środowisko naturalne, • walory turystyczno – krajobrazowe, • dobra współpraca z Urzędem Gminy, • wzrost przyrostu naturalnego,	<ul style="list-style-type: none"> • Ludzie młodzi opuszczają wieś w celach zarobkowych, • wiele miejsc do uporządkowania, • znaczna liczba bezrobotnych, • brak dostępu do szerokopasmowego internetu, • brak infrastruktury turystycznej i gospodarstw agroturystycznych, • mała opłacalność produkcji rolniczej,

Plan Odnowy Miejscowości Pakotulsko

<ul style="list-style-type: none"> • rozwój turystyki, 	<ul style="list-style-type: none"> • mała liczb podmiotów gospodarczych, • brak infrastruktury rekreacyjnej (place zabaw), • słabe gleby, • mała liczba osób z wyższym wykształceniem,
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost gospodarności mieszkańców, • dostęp do internetu, • poprawa stanu technicznego dróg, • większa dostępność do środków zewnętrznych na rozwój miejscowości, • dopłaty bezpośrednie dla rolnictwa. • Sprzyjające warunki do rozwoju turystyki, • rozwój kajakarstwa - atutem rzeka Brda i Jezioro Szczytno, • chęć młodzieży do powrotu i inwestowania w rodzinnej wsi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zubożenie społeczeństwa, • migracja ludzi młodych i wykształconych, • brak rynku pracy w samej miejscowości, • wzrost kosztów utrzymania, • duża konkurencja w pozyskiwaniu środków unijnych, • starzejące się społeczeństwo wsi.

6. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ.

Na lata 2011 – 2017 planuje się realizację następujących przedsięwzięć inwestycyjnych:

1. Przygotowanie terenu pod plac zabaw.

Wydobycie starych fundamentów i kamieni, wycięcie krzewów, wyrównanie terenu, usypanie ziemi na działce nr 54/21.

2. Budowa placów zabaw na terenie Gminy Przechlewo.

W ramach inwestycji, w Pakotulsko na działce nr 54/21 powstanie plac zabaw dla dzieci wyposażony w huśtawki, zestaw zabawowy i ławki.

3. Ogrodzenie placu zabaw i jego wyposażenie.

Plan Odnowy Miejscowości Pakotulsko

Zabetonowanie słupków, założenie siatki i montaż bramek. Doposażenie istniejącego placu zabaw w huśtawki, sprzęt do ćwiczeń fizyczno – ruchowych. Wykonanie piaskownic, zakup ławek.

4. Zagospodarowanie boiska do piłki siatkowej.

Wyznaczenie terenu, montaż siatki i ławek oraz posianie trawy.

5. Zagospodarowanie boiska do piłki ręcznej.

Wyznaczenie boiska i montaż bramek do piłki ręcznej oraz posianie trawy.

6. Zagospodarowanie placu do piłki koszykowej.

Wyznaczenie terenu, wylanie betonu i montaż stojaka do piłki koszykowej.

7. Remont nieczynnej kotłowni.

Remont dachu, wylanie posadzek, otynkowanie ścian wewnętrznych i zewnętrznych, wykonanie pomieszczeń socjalnych, wstawienie nowych okien i drzwi. Malowanie pomieszczeń, wyłożenie terakoty na posadzkach i płytek na ścianach w części socjalnej. Zakup i montaż stałych elementów wyposażenia.

8. Zakup wyposażenia świetlicy.

Zakup stolików, krzeseł, tablic, sprzętu RTV, gier, sprzętu do ćwiczeń oraz pomocy szkolnych.

9. Organizacja festynu i zabawy wiejskiej.

Organizacja czasu wolnego oraz integracja mieszkańców Sołectwa w plenerze na stadionie we wsi Pakotulsko z orkiestrą i zapleczem cateringowym.

Tab. 2. Przewidywana wartość finansowa projektów.

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji	Łączna wartość inwestycji	Kwota dofinansowania	Środki własne	Źródła finansowania
1	Przygotowanie terenu pod plac zabaw	2011	9.600,00	0	9.600,00	Fundusz Sołecki
2	Budowa placów	2011	25.000,00	21.250,00	3.750,00	Budżet

Plan Odnowy Miejscowości Pakotulsko

	zabaw na terenie Gminy Przechlewo					Gminy, RPO WP
3	Ogrodzenie placu zabaw i jego wyposażenie	2012	20.000,00	10.400,00	9.600,00	Środki Unijne, Fundusz Sołecki, wkład mieszkańców
4	Zagospodarowanie boiska do piłki siatkowej	2012	10.000,00	400,00	9.600,00	Fundusz Sołecki, wkład mieszkańców
5	Zagospodarowanie boiska do piłki ręcznej	2013	5.000,00	0	5.000,00	Fundusz Sołecki
6	Zagospodarowanie placu do piłki koszykowej	2013	5.000,00	0	5.000,00	Fundusz Sołecki
7	Remont nieczynnej kotłowni	2014 – 2016	80.000,00	56.000,00	24.000,00	Fundusz Sołecki, Budżet Gminy
8	Zakup wyposażenia świetlicy	2016	20.000,00	15.200,00	4.800,00	Fundusz Sołecki, Środki Unijne
9	Organizacja festynu i zabawy wiejskiej	2011 – 2017	3.500,00 (rocznie)	0	3.500,00	Fundusz Sołecki

Środki własne Gminy winny być zabezpieczone w budżecie Gminy na dany rok.

7. OPIS I CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW, SPRZYJAJĄCYCH NAWIĄZANIU KONTAKTÓW SPOŁECZNYCH, ZE WZGLĘDU NA ICH POŁOŻENIE ORAZ CECHY FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNE.

We wsi Pakotulsko można wyróżnić trzy obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązaniu kontaktów społecznych, ze względu na położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne.

Plan Odnowy Miejscowości Pakotulsko

Jeden obszar położony jest niedaleko centrum miejscowości, jest to świetlica wiejska. Spotykają się tam mieszkańcy, przyjezdni oraz goście. Należało by utwardzić nawierzchnię oraz dokonać nasadzeń, by teren stał się miejscem zielonym. Planuje się budowę parkingu wraz z oświetleniem, budowę chodników, wykonanie skweru i nasadzenie zieleni.

Drugim obszarem równie ważnym jest boisko sportowe położone przy wjeździe do miejscowości Pakotulsko. Jego modernizacja i przebudowa miałyby duży wpływ na zaspokojenie potrzeb społecznych mieszkańców, szczególnie młodych ludzi. Obszar ten jest miejscem wspólnych spotkań mieszkańców, miejscem organizacji imprez sportowych i plenerowych. Obszar ten ze względu na swoje położenie pełni dla mieszkańców wsi ważną funkcję kulturalną. Droga, przy której znajduje się boisko została wyremontowana.

Trzecim ważnym dla mieszkańców terenem jest planowany w chwili obecnej plac zabaw na działce nr 54/21, miejsce rekreacji dla społeczności lokalnej. Po wybudowaniu ww. placu i doposażeniu go w urządzenia zabawowe i ławki, teren stanie się miejscem rekreacyjnym i użytkowym nie tylko dla najmłodszych mieszkańców wsi ale także dla ich rodziców.

Wokół wszystkich wymienionych terenów należy wybudować lub zmodernizować chodniki. Jest też na terenie wsi wiele miejsc wzmożonego ruchu komunikacyjnego, lecz brak jest chodników – należy je w nich umiejscowić, co wpłynie na poprawę bezpieczeństwa i estetykę wsi.

Realizacja powyższych zadań ma na celu rozwijać wieś poprzez:

1. Poprawę estetyki i podniesienie atrakcyjności miejscowości.
2. Rozwijanie działalności kulturalnej i rekreacyjno – sportowej.
3. Aktywizowanie i integrowanie mieszkańców.
4. Zachowanie i ochronę dziedzictwa kulturowego.
5. Promowanie walorów miejscowości.

Plan Odnowy Miejscowości Pakotulsko

6. Poprawę bezpieczeństwa mieszkańców.

8. SYSTEM WDRAŻANIA I MONITORINGU.

Wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Pakotulsko rozpocznie się poprzez wprowadzenie go w życie uchwałą Rady Gminy Przechlewo. Odpowiedzialnym za jego realizację będzie Wójt Gminy Przechlewo. Prace nad planem od samego początku będą poddane pełnej kontroli mieszkańców Pakotulsko. Będzie to dla nich źródło informacji na temat zaplanowanych zadań i inwestycji, a także o postępach prowadzonych prac. Monitorowanie odbywać się będzie w formie bezpośredniej, polegającej na dokonywaniu wizji lokalnych i sprawdzaniu rzeczywistego stanu realizacji działań oraz pośredniej – sprawozdawczej, polegającej na analizowaniu materiałów, statystyk. W monitorowaniu biorą udział wszystkie podmioty oraz komórki organizacyjne Urzędu Gminy Przechlewo.

9. PODSUMOWANIE.

Plan Odnowy Miejscowości Pakotulsko jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i Życia mieszkańców. Sporządzenie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 – 2013” działanie „Odnowa i rozwój wsi”, jak również stanowić będzie wytyczne dla władz Gminy przy opracowywaniu kierunków rozwoju danej wsi czy sołectwa. Celem działania „Odnowa i rozwój wsi” jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Działanie umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Antoni Winkowski